

Nové terapeutické možnosti a principy léčby obstrukčních plicních nemocí

Kristián Brat^{1,2,3}

¹Centrum pneumologie a intervenční bronchologie, Masarykův onkologický ústav, Brno

²Klinika komplexní onkologické péče, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

³Katedra fyzioterapie a rehabilitace, Lékařská fakulta Masarykovy univerzity, Brno

Chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN) a astma bronchiale jsou dvě nejčastější chronické plicní nemoci s odhadovanou celosvětovou prevalencí přes 300 milionů osob pro každou z nich. Pro obě nemoci jsou každoročně publikovány aktualizace celosvětových strategií (dokument GOLD pro CHOPN a dokument GINA pro astma), které upravují obecný rámec managementu těchto nemocí. Oba dokumenty představují základ i pro české doporučené postupy pro diagnostiku a léčbu CHOPN a astmatu. V posledních letech byla u obou nemocí učiněna řada vědeckých poznatků, které vytyčují současné i budoucí směry jejich managementu a léčby. V tomto textu bude prezentován souhrn platných doporučených postupů v ČR a moderní trendy nejen z dokumentů GOLD a GINA, ale i z recentních studií s novými léčivy.

Klíčová slova: chronická obstrukční plicní nemoc, astma bronchiale, biologická léčba, exacerbace.

Current and emerging therapies in obstructive lung diseases

Chronic obstructive pulmonary disease (COPD) and bronchial asthma are the two most common chronic lung diseases with an estimated global prevalence of over 300 million people each. For both diseases, updates of global strategies are published annually (the GOLD document for COPD and the GINA document for asthma) to establish a general framework for the management of these diseases. Both documents are cornerstones for the Czech national guidelines for the diagnosis and management of COPD and asthma. In recent years, a substantial scientific progress has been made in the field, that outlines the current and future directions of their management. This article presents a summary of the current guidelines in the Czech Republic. Also, modern trends from the GOLD and GINA documents are presented, along with evidence from recent studies with new pharmacological and non-pharmacological strategies.

Key words: chronic obstructive pulmonary disease, bronchial asthma, biological treatment, exacerbation.

Úvod

Chronická obstrukční plicní nemoc a astma bronchiale jsou dvě nejčastější chronické nemoci v oboru pneumologie. Obecný celosvětový rámec managementu a léčby těchto nemocí každoročně upravují globální dokumenty resp. strategie GOLD (Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease) a GINA (Global Initiative for Asthma) (1, 2). Management péče a rozsah aktuálně platných léčebných doporučení v České republice (ČR) upravují doporučené postupy pro CHOPN a astma vydávané příslušnými expertními skupinami České pneumologické a ftizeologické společnosti (ČPFS) (3–5). V posledních letech byla u obou nemocí učiněna řada vědeckých poznatků, které vytyčují současné i budoucí směry managementu

a léčby těchto chorob. V tomto textu bude prezentován souhrn platných doporučených postupů v ČR a moderní trendy nejen z dokumentů GOLD a GINA, ale i z recentních studií s novými léčivy.

Chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN)

Patofyziologie CHOPN

Pro pochopení současných směrů farmakoterapie i nefarmakologické léčby CHOPN nastíníme v následujících odstavcích alespoň několik elementárních rysů této nemoci. Základním prvkem patofyziologie CHOPN je chronický zánět, který je důsledkem dlouhodobé

doc. MUDr. Kristián Brat, Ph.D.

Centrum pneumologie a intervenční bronchologie MOÚ, Brno

kristian.brat@mou.cz

Cit. zkr: Vnitř Lék. 2026;72(1):15-20

Článek přijat redakcí: 5. 1. 2026

Článek přijat po recenzích: 19. 1. 2026